

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 167

Maribor, sreda 25. julija 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem čeku zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Na opasni poti

Maribor, 25. julija.

Beograjske »Novosti« so te dni objavile članek, v katerem pravijo, da bi bila obnova četverne koalicije najslabše, kar bi se moglo napraviti. Kakor je v normalnih prilikah treba delati s parlamentom, tako so danes v naši državi takšne izredne prilike, da okrvavljeni parlament ne more vršiti uloge, določene v ustavi. Zato bi bilo najmanj, kar bi se moralo reči, ako bi se poskušal obnavljati hegemonistični režim in umetno podaljševati sedanj parlament, da se je šlo po nevarni poti in da gremo kritičnim dogodkom naproti. Vodja KDK g. Svetozar Pribičević je izjavil te dni ponovno, da to pomeni boj.

V tem miljeju se je včeraj zgodilo, da je dr. Korošec postal mandatar krone, da sestavi vlado. Jasno je danes, da so bili poskusi s Hadžićem samo plašč, s katerim se je pokrila akcija za obnovo hegemonističnega režima. Kdor ve, da je dr. Korošec s svojo SLS danes le privesek radikalov; kdor se spominja, da je ob raznih prilikah Korošec ponovno izjavil, da v njegovem in v imenu njegove stranke govori Vukičević, lahko danes mirno in hladno presodi: povratek Vukičevića na čelo vlade četverne koalicije je nemogoč; radikali ne dajo predsedstva vlade iz rok; prevelika bi bila za nje tudi obremenitev za slučaj konfliktov s Hrvati: zato naj prevzame vodstvo vlade Korošec, ki je s svojo stranko itak samo del radikalne stranke, in ki naj kot Slovenec prevzame odgovornost za spopade s Hrvati. Do konfliktov mora priti, ker je jasno, da mora obnova hegemonističnega režima pognati Hrvate in z njimi združene prečanske Srbe še bolj na levo, v še hujšo opozicijo. To tembolj, ker so se baš pod Korošcem kot ministrom policije odigrali krvavi dogodki v skupščini, na beograjskih in na zagrebških ulicah.

Ali so se činitelji, ki so se odločili za to solucijo, pač zavedali velike odgovornosti in ali so imeli pred očmi res samo interes naroda in države?

Klerikalno slovensko časopisje bo seveda pelo hozana, da je Slovenec dobil mandat za sestavo vlade. Tudi mi bi morda to storili, ako bi ne bilo v ozadju onega usodepolnega in težkega dejstva, da bomo Slovenci zaigrali sedaj končno še ono zaslombo, ki smo jo dozdej še vsaj nekoliko imeli. Hrvaški narod je stal za nami vse do tedaj, dokler ni eksponent Slovencev dr. Korošec začel igrati napram njemu svoje grde igre. Izza dogodkov v Beogradu se je v hrvaškem narodu že znatno ohladilo razpoloženje do nas Slovencev, in pričelo se mu je vcepjati v dušo prepričanje, da slovenski narod odobrava beograjsko krvoprelitje. Ako bi bili takozvani legitimni zastopniki slovenskega naroda, SLS, takrat takoj izvajali konsekvence in izstopili iz vlade, bi bile simpatije Hrvatov zopet na naši strani. Danes, ko Slovenec dr. Korošec prevzema obnovo hegemonističnega režima, je jasno, da mora v hrvaškem narodu izginiti zadnja sled simpatij do nas. Da bomo imeli mesto tega simpatije beograjske čaršije, pač noben resen človek ne bo verjel.

Dr. Korošec kot Slovenec prevzema torej težko, za slovenska ramena pretežko breme odgovornosti in SLS sa-

Stari režim pod novim plaščem

DELOVNA VLADA DR. KOROŠCA. — PRED OBNOVO STAREGA REŽIMA. — BOJ ZA PORTFELJE MED RADIKALI IN DEMOKRATI. — RADIKALI RAZCEPLJENI. — ENERGIČEN ODGOVOR SVETOZARA PRIBIČEVIČA DR. KOROŠCU.

BEOGRAD, 25. julija. Ker se je mislila generala Hadžića, da bi se sestavila nevtralna vlada, ponesrečila, je sinoči kralj po konzultaciji šefov dosedanjih vladnih strank na nasvet dosedanjega ministrskega predsednika Vukičevića pozval no tranjega ministra dr. Korošca na dvor in mu poveril mandat za sestavo nove vlade. Dasi je dr. Korošec včeraj odklonil vsako izjavo o vprašanju, kakšen je njegov mandat, pa je bilo takoj jasno, da je dobil mandat za sestavo delovne vlade. Situacija je torej zopet v rokah dosedanje vladne četverne koalicije.

Danes dopoldne je dr. Korošec že na vse zgodaj pričel svoje razgovore s šefi posameznih parlamentarnih skupin.

Ob 8. jutraj ga je posetil v njegovem kabinetu najprej vodja demokratov Ljuba Davidović, ki je ostal pri njem pol ure. Davidović je pri tej priliki dal svoj pri- stanek na sodelovanje v dr. Koroščevi vladni, toda pod pogojem, da odobri to tudi demokratiški poslanski klub.

Takoj nato je dr. Korošec posetil Veljo Vukičevića in z njim dalje časa raz- pravljaj, nakar je odšel na dvor v avdi- jenco, kjer je poročal kralju o svojih do- sedanjih posvetovanjih. Čez eno uro se je zopet vrnil v svoj kabinet. Novinar- jem je na vprašanje, ali upa na uspeh svoje misije, odklonil odgovor in samo pristavil, da bo pravočasno izdal komu- niko.

Ob 10. dopoldne je bila sklicana seja demokratskega poslanskega kluba, pred katero se je še vršila konferenca demo- kratskih ministrov in Ljube Davidoviča, ki so razpravljali o vprašanju razdelitve resorov. Takoj po otvoritvi seje poslan- skega kluba je Ljuba Davidović podal poročilo o razvoju krize in obvestil klub, da je dobil dr. Korošec mandat za sesta- vo delovne vlade, ki bo nadaljevala de- lo z narodno skupščino. O vprašanju, ali bo sklicana narodna skupščina takoj ali pozneje, pa bo vlada šele sklepala. O Davidovičevem poročilu se je razvila ob- širna in precej ostra debata, tekom kate- re so se vsi govorniki izjavili načeloma za sodelovanje v dr. Koroščevi vladi, preko katerih demokratiški klub ne sme iti. Demokrati zahtevajo 5 resorov, med njimi brezpogojno: notranji, zunanji in il- lančni portfelj. Notranje ministrstvo za- htevajo predvsem z utemeljevanjem, da je uprava države obupna in da so se pod prejšnjim režimom razmere že poslab- šale. Davidović je dobil končno od kluba

pooblastilo, da nadaljuje v smislu teh sklepov pogajanja z dr. Korošcem. Ob 6. zvečer pa se bo demokratiški poslan- ski klub sestel ponovno, da zavzame svoje končno stališče.

Istočasno je bila sklicana tudi seja ra- dikalnega poslanskega kluba, na katero so bili pozvani vsi poslanci. Udeležili pa so se je samo pristaši Velje Vukičevića, dočim so se pašičevci in centrumaši zbrali v hotelu »Parizu«, kjer so se pod vodstvom Ace Stanojevića posvetovali o položaju in končno poslali poslanca dr. Kojčica na sejo poslanskega kluba, da ga v imenu radikalnega glavnega odbora obvesti, da »nezadovoljneži« pod nobenim pogojem ne bodo podpirali dr. Korošče- ve vlade. Seja radikalnega poslanskega kluba je opoldne še trajala in trenutno še ni znano, kakšno stališče bo zavzel napram takemu nastopu opozicije v last- nem klubu.

Četudi je dr. Korošec lahko že naprej vedel, da bo Kmečko-demokratska ko- alicija odklonila svoje sodelovanje v njegovi vladi, je postal Pribičević kot predsedniku pismo, v katerem ga prosi za sestanek v svrhu razgovora. Pribiče- vić pa je na to pismo dr. Korošcu odgo- voril pismeno sledeče:

Gospod predsednik! Ker ste Vi eden najmarkantnejših predstavnikov režima, ki je izzval borbo s hrvatskim narodom in onimi Srbi in Slovenci, ki jim je narod no jedinstvo s Hrvati najvišji ideal, ni- ma nobenega pomena, razpravljati z Vami o sodelovanju Kmečko-demokrat- ske koalicije v Vaši vladi. Zato odkla- njam z Vami vsak razgovor.

Dasi se je splošno pričakovalo, da bo že danes dopoldne sestavljena nova vla- da pod Koroščevim vodstvom, v katero bi vstopile vse stranke dosedanje vlad- ne četverne koalicije, se to ni zgodilo. Hegemonisti so sicer še vedno trdno prepričani, da pride do povratka starega režima, pojavljajo pa se obenem tudi že mnogi, ki pesimistično presojaajo situa- cijo. Nekateri celo izjavljajo, da se bo misija dr. Korošca razbila na vprašanju resorov, ker radikali nikakor niso pri- pravljene odstopiti finance in notranje zadeve demokratom.

Kmečko-demokratska koalicija je pri- pravljena na vse. Njeni voditelji izjav- ljajo že sedaj, da bi smatrali povratek starega režima, s čemer računajo hege- monisti z vso gotovostjo, za največjo provokacijo hrvatskega naroda.

Odmev 20. junija

PREISKOVALNI SODNIK ZAHTEVA IZROČITEV POSLANCEV TOMA POPOVIČA IN LUNE JOVANOVIČA.

BEOGRAD, 25. julija. Preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo proti poslan- cu Puniši Račiću radi umora poslan- cev Pavla Radića in dr. Basarička ter težkih poškodb Stjepana Radića, dr. Pernarja in Grandje, je službeno zah-

teval od narodne skupščine izročitev radikalnega poslanca Toma Popovića in demokratskega poslanca Luke Jo- vanovića, ki sta osumljena sokrivde na zločinu v narodni skupščini dne 20. junija.

ŠTEVILNE ARETACIJE V MEHIKI.

MEHIKO, 25. julija. Radi sokrivde pri atentatu na predsednika generala Obregona je bilo včeraj aretiranih zo- pet 50 oseb.

Venizelos za ustanovitev Balkanskega bloka

RIM, 25. julija. »Tribuna« objavlja uvodnik, v katerem navaja, da bo grš- ki ministrski predsednik Venizelos takoj po volitvah odpotoval v Rim, da se sestane z ministrskim predsejni- kom Mussolinijem, s katerim bo raz- pravljaj o vseh vprašanjih, ki direktno interesirajo Grško in Italijo. Za časa njegovega bivanja v Rimu bodo za- ključena pogajanja, ki se vrše med Ri- mom in Atenami za sklenitev prijatelj- ske in arbitražne pogodbe med obema državama. Potovanju Venizelosa v Rim se pripisuje velika važnost in se naglašja, da hoče Venizelos ostati v prirčnih odnosih z vsemi vevlast- mi in odpraviti tudi gotovo nezaupa- nje, ki vlada proti njemu v angleških vladnih krogih. »Tribuna« zaključuje svoj članek s pristavkom: »Ne sme se tudi prezreti, da bo Venizelos na po- vratku z Rima, Pariza in Londona po- setil tudi Beograd, da dokonča vse pri- prave za sklenitev Balkanskega bloka.

Spomenik grškega »Neznane- ga vojaka«

ATENE, 25. julija. V navzočnosti predsednika vlade Venizelosa je bil odkrit v Kilikisu spomenik »Neznane- ga vojaka« iz l. 1913. Odkritju je pri- sostvoval tudi jugoslovanski general Štefanović, ki je položil imenom jugo- slovanske armade na grob krasen ve- nec in imel pri tej priliki tudi lep go- vor. Venizelos se je v svojem govoru obrnil proti generalu Štefanoviću z be sedami: »Navzočnost herojske srbske vojske, s katero smo se skupno borili za časa balkanske vojne, nas je ra- dostno ganila. Sodelovanje obeh vojsk je bilo blagodejno za obe državi in tvori tudi temeljni kamen za oba naro- da v bodočnosti.«

Rusi naj iščejo »Italio«

MOSKVA, 25. julija. Italijanska vla- da je zaprosila sovjetski reševalni od- bor, naj skuša najti ogradje zrakoplo- va »Italia«, da bi ga mogli spraviti v muzej.

Malmgreenovo truplo še ni najdeno

OSLO, 25. julija. Norveška novinska agencija demantira vest nekaterih li- stov, da so truplo švedskega znanst- venika Malmgreena že našli.

Nov nemški polet v Ameriko

FRIEDRICHSHAFEN, 25. julija. No- vi Zeppelinov zrakoplov »L. Z. 127« bo izvršil sredi prihodnjega meseca svoje prve poskusne vožnje. Polet v Ameriko pa bo vodil dr. Eckener. V Friedrichshafen sta prispela poveljnik ameriškega zračnega brodograja ge- neral Fulton in poveljnik »Los Angelesa« Rosenthal, da se informirata o potreb- nih ukrepih o priliki izkrcanja »L. Z. 127« v Lackehurstu.

Čičerin pride v Nemčijo

MOSKVA, 25. julija. Sovjetski ko- misar za zunanje zadeve, Čičerin, na- merava v kratkem odpotovati v Frankfurt ob Meni, da konzultira zdravnike o svoji bolezn.

Mariborski državni most

PROMETNE NEVARNOSTI. — NASVETI ZA NJIHOVO IZLOČITEV OZIR. OMILJENJE.

Ako poseliš na verandi »Velike kavarne« z namenom, da motiš s paznim očesom vrvenje pred seboj na državnem mostu, se ti nehote vsili misel, da je naravnost čudo božje, da se ne dogajajo na njem bolj pogostoma in večje nesreče.

Državni most je edina prometna žila, ki veže pokrajino tostran in onkraj Drave, pokrajini jako velikega obsega in prostranega zaledja. Višje gori se nahaja najbližji most v Breznu (studenška brv, namenjena le pešcem, pač ne prihaja v poštev), nižje doli v Ptuj in državna cesta, ki veže jug s severom in vodi iz Trsta na Dunaj, vodi po mariborskem državnem mostu. Vrh tega se nahaja mesto Maribor, ki vidno narašča od dne do dne, na obeh dravskih bregovih, z dvema tretjinama približno na levem, z eno na desnem bregu.

Razumljivo je torej, da je promet na mostu naravnost velikanski in številni mestni avtobusi, ki so se v zadnjem času pojavili na naših ulicah, nikakor niso pripomogli k zmanjšanju prometnega vrveža.

Težko je podati točne statistične dogane številk o uporabi mostu kot prometne žile, vesten opazovalec pa nikakor ne bo pretiraval, da gre čez most dnevno v obeh smereh tisoč javnih in zasebnih avtomobilov, petsto motociklov, štiri tisoč kolesarjev, dva tisoč drugih vozil in najmanj deset tisoč pešcev.

Vestna in taktna stražnika, ki na obeh koncih mosta delata red po svoji moči, se morata boriti z vsemi silami proti skrajni nediscipliniranosti pešcev in vozačev. Jako lepo je seveda, da hodijo ljudje v svoji smeri po desnem pločniku in da se vozila pravilno izogibajo na česno in prehitevajo na levo; ni pa lepo, da ljudje, ki morda srečajo na nasprotnem pločniku znanca in se hočejo z njim sestati, silno neprevidno most prečkajo. Kratko opazovanje bo dokazalo, da tak prečkar skoro brez izjeme prav natančno pazi na vozila, ki prihajajo njemu nasproti, ne zmeni se pa za ona, ki prihajajo za njim: posledica je navedeno hujši ali lažji karambol. Ravnotako nevarno je razumljivo in potrebno prečkanje na obeh koncih mosta. Tostran se glavna prometna žila razpleta na štiri veje, na desnem bregu na

pet in nastaja za pešca tu opasen trenutek, ker ne more vedeti, v katero vejo krene to ali ono vozilo. Na razmeroma ozkem mostu se neredko zgodi, da se nahajajo v istem trenutku kar po štiri vozila drugo poleg drugega, n. pr. v isti smeri prehiteva avto kolesarja in srečuje drugi avto ročni voziček, ki ga tira okoliška kmetica. Naravnost umetniki so vsi štirje, ako se izvrši razplet brez incidenta. Zakaj? Ker se vrši ves promet v mnogo prenašnem tempu in sicer na mostu samem in približno 50 m tostran in onstran mosta na različnih progah.

Ako je že nemogoče krotiti razne avtomobiliste, motocikliste, kolesarje in posestnike iskrnih konj, ako ni mogoče vzgajati pešcev k previdnemu prehajanju proge po mostu in tokraj in onkraj mosta, ako ne zaležejo policijski opomini, policijske kazni in na lastnem telesu oziroma občutene posledice karambolov, naj kompetentne oblasti razmislijo o sledečem predlogu:

Vozila naj se pomikajo 50 m pred mostom, po mostu in onkraj mosta v korak in to makar v dveh sporednih vrstah v eno in nasprotno smer; vsako prehitevanje je prepovedano in imata službojoča stražnika pravico, da v gotovih urah, ko je naval prevelik, zabranita za kratek čas vsak dostop novih vozil na most. Tak red velja od 7. pa do 20. ure. Malo izgubo časa, ki bi jo povzročil prisiljeni počasni prehod po mostu, ki predstavlja razmeroma kratko progno, bi gotovo v veliki meri odtehtalo dejstvo, da bi bila vsaka prometna nesreča skoroda popolnoma izključena. Če je v manj prometnih ulicah v drugih mestih v inozemstvu to mogoče, zakaj ne bi bilo to mogoče na prometno prenasajenem državnem mostu v Mariboru?

Znatno razbremenitev bi vsekakor za državni most pomenila zgraditev novega mostu s pobežkega do meljskega brega, ali pa gotovo manj draga konstrukcija pridatka k že stoječemu železniškemu mostu, ki bi prihranila marsikdaj z občutno izgubo časa zvezan velik ovinek prebivalcem Melja in Pobrežja in celokupnemu prebivalstvu ptujskega polja in Tezna, ki biva ob ptujski cesti in gravitira v Maribor. Je to vsekakor problem, s katerim se bodo morale baviti prej ali slej v to poklicane oblasti.

Žrtve stremiljenja po lepoti

V Mariboru vidimo že več mesecev sem celo vrsto Kitajcev in Kitajk in marsikdo se začudeno vprašuje, zakaj imajo Kitajke tako čudne noge s približno komaj 7½ cm dolgimi čevljički. Zato ne bo brez interesa čuti, kaj o tem pripoveduje znani raziskovalec Kitajske Viljem Fächner.

Iz njegove knjige »Čung-Kue, država sredine«, izvemo, da je pohabljenje ženskih nog običaj v kitajskih, zlasti boljših rodbinah in da je ta strašna navada tako ukoreninjena, da si Kitajke brez male, umetno skrajšane noge niti misliti ni mogoče. Kitajci so dali v svojih pesmih takšni nogi ime: »ponosna lilija«.

Kedaj se je ta običaj razširil, ni točno ugotovljeno, vendar pa marsikaj potrjuje domnevo, da krog l. 900. po Kr. Veliko bolj je razširjen v južni nego severni Kitajski. Vendar si ga niso usvojile vse plasti prebivalstva: Mandžurke in Mongolke imajo normalne noge, istotako tudi ženske iz delavskih krogov, ki se seveda že iz praktičnih razlogov lažje gibljivosti, morajo odreči naslovu »zlata lilija«. Leta 1664. se je kitajska vlada odločila, da napravi konec strašnemu običaju. Cesar Kang-Hi je izdal ukaz v tem smislu. A že čez par let je moral, od razmer prisiljen, ukaz preklicati. V najuglednejših rodbinah je bilo nekaj samoobsebi umiljivega, da se je pri dekletcih in v prvih letih, navadno med 4. in 6. letom starosti, izvršila operacija za skrajšanje nog. Operacija je združena s silnimi bolečinami in začudenja s tem, da se vsi prsti razen palca tako močno zavpognejo navzdol, da se s časoma dotikajo podplata. Ko je to doseženo, se da noga v

bandaže. Ta silno boleštna procedura se ponavlja dan za dnem in bandaže se pri tem vedno močneje zategujejo.

Malčki s še mehkiimi koščicami prenesejo to »olepševanje« seveda lažje in z manjšimi bolečinami nego dekleta, ki so morda že prekoračila deseto leto in pri katerih so kosti že bolj trde. Takšna dekleta morajo pretrpeti naravnost strašne bolečine. Popotniki, ki so kedaj hodili skozi kitajske kraje, vedo pripovedovati o stokanju in javkanju ubogih žrtev. Vsak gib povzroča ubogim pohabljenkam strašne bolečine, v sobah drsajo po kolenih semintja. Seveda so prikovane na dom in ne morejo niti na daljši sprehod.

In vendar pravijo, da Kitajka »pravega kova« nikdar ne obžaluje te strašne procedure, ki ji pohablja noge. V očeh moških raste vrednost žensk, ki jih vidijo tako brez moči. Očividno Kitajce zadovoljuje, da vidijo ženske slabotne in pomoči potrebne. Saj pravi pesniški Kitajec o ženski, ki se s pohabljenimi nogami le s težavo pomika naprej, da »se ziblje, kakor vrba, ki jo pihlja veter«.

Za jesensko poroto

Je te dni imenovalo predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani predsednike oz. njihove namestnike, in sicer v Mariboru za predsednika dr. Fr. Žiharja, predsednika okrožnega sodišča in za namestnike: dr. Frana Pichlerja, podpredsednika okrožnega sodišča, vdss Josipa Stergarja, vdss dr. Frana Peitlerja, vdss Frana Posega, vdss Janka Guzelja, dss Oskarja Deva in dss dr. Frana Vidoviča. V Celju pa so imenovani: za predsednika dr. Josip Kotnik, dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča, za namestnike vdss dr. Friderik Bračič, vdss dr. Ivan Premšhak in dss Valentin Levičnik.

Mariborski in dnevni drobiš

Autobus-promet

Vsled vršečih se transportov cirkusa Kludsky, se je usmeril avtobus, kakor tudi ves drugi promet za 24. in 25. t. m. namesto po Vetrinjski ulici skozi Frančiškansko ulico v obeh smereh. V dneh 26., 27., 28. in 29. tm. bodo vozili avtobusi normalno po Vetrinjski ulici, v ponedeljek in torek pa radi transporta cirkusa zopet samo skozi Frančiškansko ulico. Po predstavah cirkusa Kludsky bodo vozili vsaki dan mestni avtobusi na vseh mestnih progah. Vozovi za smer do Selnice, Studencev in Ruš bodo postavljeni na Tržaški cesti pred hotelom »Mariborski dvor«, za smer Melje, Lajteršperk, Pesnica in Pobrežje na Tržaški cesti pred Marinijem, za smer kasarna Kralja Petra, Novavas in Radvanje na cesti »Ob železnici« pred vojaškim skladiščem in za smer Tezno, Fram, Slovenska Bistrica na Tržaški cesti pri železniškem prelazu pred vojašnico. —

Prometne težave na naši meji

Kakor znano, je veliko županstvo v sporazumu z mestno občino in s koncesijonerji privatnih avtovožen izdalo hvalvredno odredbo glede enotnega voznega reda, ki je bil medtem tudi izdan ter razposlan v svrhu informacije po vsej oblasti. Vozni redi tako železniški kakor avtobusni pa niso samo natiskani kartoni, ampak tudi kaže pot za potnike.

Po došlih pritožbah pa se oblastna odredba kratkomalo prezira. Če prezira potnik vozni red, je to njegova škoda, ker mora »per pedes apostolorum« na svoj cilj, ali pa riskirati dragoceno avto-takso ali pa izvoščka, če ga najde. Če se pa imejtelj avtobusa ne drži voznega reda, ki je bil poleg tega izdan še v sporazumu z njim, je druga pesem. Popotnik, kateremu je vozni red poleg ure dragocen kompas za racijonelno izrabo časa — izve večkrat, da je avtobus odšel cele pol ure pred določenim odhodom.

Trgovci v vinom in sadjem nam piše:

Prošli teden sem se namenil po pregledu vseh voznih redov v Maribor, da se napotim v Svečino. Dospel sem okrog poldneva v Maribor in ker mi je vozni red avtobusproge v Svečino rekel, da odide ob 13.30, sem mirno počival in rešil druge stvari. Četr ure pred uradno določenim odhodom pa sem zvedel, da je avto v Svečino že odšel pred pol ure. Kaj storiti drugega, kakor si najeti izvoščka, ker pot je nujna. Diferenco si sam izračunaj! V Svečini in okolici sem napravil poset in sladko zaspal, da se drugo jutro odpeljem. Vozni red me je potolažil, da odide ob 7. jutraj. Ravno sem se po tem in ko sem bil s kovčgom na postaji, sem zvedel, da je moj avto odšel že pred pol ure... Koga naj prijem za nepotrebne stroške in za izgubo časa?

Apeliram na oblast, da z vsemi sredstvi gleda na to, da se njene odredbe točno izvršujejo.

Mariborski občinski svet

bo imel svojo prihodnjo redno sejo v četrtek, dne 2. avgusta.

Iz notarjate.

G. Rudolf Kramer, dosedanji notar v Dolnji Leindavi, je pričel poslovati na novem službenem mestu v Brežicah.

Smrtna kosa.

V 76. letu starosti je preminul včeraj uradnik Mestne hranilnice v Mariboru v pokoj Friderik Leyrer. Pogreb bo jutri v četrtek ob 18.30 iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. N. v m. p.

Hazardiranje

s kroglico in naprstniki je že pred meseci nosilo čedne dobičke nekemu Bosancu in 18letnemu M. O. iz Celja, ki sta po raznih gostilnah lovila v igro zaverovane kaline. Po odsluženih kazni sta igralca Maribor zapustila, njuna igra je pa ostala. Z njo so se v večjo in manjšo srečo bavili drugi. Tudi mladi Celjan se je vrnil v Maribor in ko je včeraj v neki gostilni »obdeloval« nekega kmeta, ki je malo podrej prodal vole, so ga zopet zaprli.

Pri borzi dela

je na razpolago služba za tri sodarje in enega kamnoseka.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru priredi v nedeljo, dne 29. tm. izlet na Pohorje. Pozivamo članstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Vabljeni so tudi prijatelji društva. Zbirališče ob 4. zjutraj pred Veliko kavarno. Odbor.

Za spomenik Miroslavu Vilharju v Planini

pri Rakeku se je nabralo in odposlalo še Din 765, ki so jih darovali: po Din 200 gospa Jožica »Zagorska«; po Din 100 Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Podružnica Prve hrvatske štedionice; po Din 60 Josip Plemelj, po Din 50 Pintar & Lenard, po Din 40 Ante Lavrenčič, po Din 30 dr. Marinič, po Din 25 dr. Lipold, po Din 20 dr. Faninger, Julij Novak, Fr. Belle, Josip Bizjak, L. Juvančič, Josip Mislej, po 10 Din Francka Žgur, Oskar Dev, Fr. Tancig, J. Bonča. Z Din 1040 izkazanimi v »Večerniku« 30. maja znaša v Mariboru nabrana svota Din 1805, za katere se odbor za postavitve spomenika v Planini vsem darovateljem iskreno zahvaljuje. Kakor poroča odbor, so prispevki za spomenik, ki bo mogoče že letos postavljen, zadovoljivi. Največja za sluga pri tem pa gre gosp. Pogorelcu iz Planine, ki je že 30 let v Ameriki in ki je z veselico dne 29. aprila v Vaukengunu-Chikago prispeval za Vilharjev spomenik 450 dolarjev t. j. 25.000 Din. Živel g. Pogorelec in vsi ameriški rodoljubi!

Cirkus Kludsky.

Veliko cirkuško podjetje Kludsky, ki se mudi sedaj v našem mestu, je nedvomno največja potujoča menažerija na svetu. Cirkus, ki potuje v treh posebnih vlakih, ima nič manj kakor 600 živali, med njimi 22 slonov. Ogromni šotor s tremi manežami in eno areno, kjer je prostora za 8000 gledalcev, vzbuja upravičeno povsod občudovanje. V številnih manjših šotorih so menažerije. Cirkus predstavlja po postavitvi majhno mesto, obdano od lesenega plota. Kako ogromne vsote zahteva tak obrat, si je komaj mogoče predstavljati. Samo ovsa in sena se porabi dnevno 7—8 tisoč kg, za zverine pa vsak dan trije konji. Podjetje ima 300 nastavljenecv, svojo godbo in celo vrsto znamenitih artistov. Transport vsega podjetja oskrbujejo lastni parni stroji in avtomobili. Otvoritvena predstava bo dre- vi ob 8.15. Ogleđ menažerije traja dnevno od 9. zjutraj do 7. zvečer, v nedeljo do 1. ure popoldne. Krmiljenje se vrši vsak dan ob 11. dopoldne.

Prevoz vzorčnih kovčegov kot potniška prtljaga.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela od generalne direkcije državnih železnic v Beogradu naslednje obvestilo: Železniška tarifa predvideva, da je za potniško prtljago smatrati tudi vzorce, koje nosijo s seboj v trgovske svrhe trgovski potniki in pri katerih je že po načinu zavoja razvidno, da so samo blagovni vzorci. Medtem se je pa ugotovilo več primerov, da se je oddajalo železnici v odpravo kot vzorce tudi blago za prodajo, da se je na ta način izognilo plačanju prevoznine za ekspresne pošiljke. Da bi se v bodoče onemogočile zlorabe je direkcija določila, da je od 1. septembra 1928 pri prejemu pošiljk kot vzorce zahtevati od pošiljatelja, da pokaže legitimacijo, ki naj vsebuje: 1. sliko trgovskega potnika, 2. njegovo ime in priimek, 3. ime in sedež firme, 4. podpis trgovskega potnika, 5. žig in podpis tvrdke in 6. žig in podpis zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Generalna direkcija železnic je o tem že obvestila vse železniške postaje. —

Aretirana

sta bila včeraj bivši trgovski potnik A. J. na zahtevo sodišča radi goljufije, brezposelni D. K. pa vsled suma vlomov v podstrešju Aleksandrove in Vrazove ul.

Samomorilni poskus.

Neki mladenič se je sinoči sprl s svojim poslodajalcem ter se potem v jezi in užaljenosti z nožem zabodel v levo stran prsi. Ranil se je občutno, a ne nevarno. Rešilna postaja ga je odnela v bolnico.

Pes — rešitelj mesta

JUNAŠKI PES BALTO — REŠITELJ MESTA NOME.

Ob sedanji veliki tragediji na Severnem tečaju, katero je povzročila italijanska avantura, je pri reševanju nesrečnih brodolomcev igral važno ulogo tudi mali, junaški in udani človekov tovariš — pes. Brez tega tovariša in pomočnika ni bilo še nobenih akcij preko ledenih in sneženih polja, preko krhkega ledu in preko vseh drugih težav polarnega sveta. Povsod, kjer so človeka pustila vsa tehnična sredstva na cedilu, se je že udejstvoval pes ne samo kot pomočnik, temveč tudi kot odločilni činitelj o človekovi usodi. Psi vlečejo sani z vsemi pripomočki nevarne ekspedicije in ko končno tudi človek omaga v ledeni puščavi, je pes še vedno na svojem mestu in nešteto krat se je že dogodilo, da je v najnevarnejših trenutkih človeka zbudil k življenju.

Prebivalci malega mesta Nome na Aljaski so te dni z lepim spomenikom počastili psa kot najboljšega človeškega tovariša in pomočnika. Spomenik ovekoveča splošne zasluge psov v polarnih krajih, ima pa tudi pretresljiv pomen za mesto samo. Pes je namreč rešitelj mesta Nome.

Koncem februarja letošnjega leta je vso ameriško javnost silno razburila vest, ki je došla brezličnim potom iz mesta Nome na Aljaski. Mesto, ki je z ledenimi gorami in snežnimi poljanami popolnoma ločeno od ostalega sveta, je udarila strašna epidemija davice. Ob prvem navalu strašne bolezni so bile izčrpane vse zaloge zdravil, in ko je smrt decimirala že mladino od najnežnejše dobe navzgor, so se tudi odrasli pripravljali na svoj konec. Kratka SOS-brzojavka je naznanila svetu, da je zmanjkalo seruma proti davici in vseh zdravil ter da se vse mesto pripravlja na smrt.

Avijatik Roy S. Darling, znani zračni junak, je poletel na pomoč umirajočemu mestu kljub najstrašnejši snežni burji, ki je divjala nad Aljasko. Svoj poskus je bil skoraj plačal z glavo, ker se je z zamrznjenim motorjem in s polomljenimi krili moral spustiti na sneg še dobrih 100 km daleč od nesrečnega mesta. Potom radio-postaje so bili obupani meščani obveščeni, da je pomoč tako blizu in vendar tako strašno daleč. Večina nesreč-

nega prebivalstva je sprejela to vest kot nekako ironijo strašne usode, samo postiljon Joe Amoon je še imel toliko odločnosti in življenske sile, da je tvegati zadnji poskus v mnenju, da je boljše pasti v boju, kakor umreti v topi resignaciji. V svoje sani je vpregel najmočnejše pse pod vodstvom svojega ljubljence, najlepšega in najmočnejšega severnjaškega psa Balto. Pes Balto je sijajno vodil sani in postiljon je v kratkem času brez vsake neizgode dosegel ponesrečeno pomožno letalo ter natovoril na svoje sani 4.000 stekleničic seruma proti davici in še druga zdravila.

Hrabra moža pilot in postiljon sta si že častitala v nadi, da sta rešila večji del prebivalstva gotove smrti, ko je nenkrat zadivjal strašen orkan s silnim sneženim metežem. Pot v mesto je bila ogrožena v največji meri. V metežu je pot po sneženi pustinji nekaj groznega. Sani se neprestano vgrezajo, ne vidi se ne naprej, ne nazaj in vsak zastoj ali počitek pomeni smrt. Človek ali žival, ki obstoji med metežem, se kmalu spremeni v veliko snežno kopico. Upanje na uspeh je le tedaj, če se ljudje in živali neprestano otrešajo snega ter naglo pomikajo naprej. Sneg pa obtežuje človeka kakor svinec. Psi so drug za drugim omagali. Balto edini je vlekli in vlekli z enakim naporom. Niso še bili daleč, ko je moral postiljon prve pse izpreči ter jih prepustiti smrti v snegu. Pred polovico poti je podlegla že večina psov. Od ostalih so se nekateri komaj še vlekli in če bi se jih bilo izpreglo, bi gotovo nepremično obstali. Brez Balto ne bi bil postiljon dosegel svojega mesta. Proti koncu strašne poti je Balto vlekli sani, par svojih tovarišev in še popolnoma izčrpanega gospodarja. Iz mesta je prišlo k sreči naproti par mož, ki so vlekli sani v mesto. Sredi mesta ob navdušenju rešenih prebivalcev je pa rešitelj Balto legel na sneg, da konča svoje življenje po izpolnjeni težki nalogi. Zmrznjenih šap, odrgnjene kože je požrtvovalni pes-rešitelj izdihnil brez glasu.

Danes se na tem mestu dviga lepa soha, ki predstavlja njega in njenega gospodarja.

Proti dimu v mestih

Problem dima je postal v vseh velikih mestih en najvažnejših problemov. Posebno, odkar so raziskovanja dognala, da je dim iz hiš in tvornic, avtomobilov in železnic najnevarnejši raznašalec bakterij in mikrobov težkih kužnih bolezni. Ugotovljeno je bilo tudi to, da se dviga ta dim do gotove višine v ozračje, kjer se potem porazgubi. Na podlagi teh dolgih in težavnih raziskovanj, ki so jih vodile posebne »komisije za dim« v Parizu, Berlinu, Londonu in Newyorku, se je sestala te dni v Parizu mednarodna konferenca za pobijanje dima v mestih in v zvezi s tem tudi bolezni, ki jih razširja. Kar se tiče dima, ki prihaja iz dimnikov privatnih hiš, je komisija predlagala, da naj se v mestih prepove kurjenje z materijalom, ki proizvaja dim in uvede kurjenje peči in štedilnikov z brezdimnim materijalom: koksom, polkoksom in mazutom. Glede na dim, ki ga povzroča jo železnice, parniki in remorkerji, je bilo sklenjeno, da se more odpraviti razširjanje dima po takih prometnih sredstvih samo na ta način, da se vsa ta sredstva elektrificirajo, da jih bo gonil električni tok. Najtežji pa je problem tvornic in ostalih industrijskih podjetij. Pri teh se nikakor ni mogoče izogniti dimu. Priporočila pa se dalje tudi elektrifikacija avtomobilov, čeprav je z zatvoritvijo izhodnih cevi iz motorja razširjanje dima iz avtomobilov zmanjšano že na minimum.

Strašna vožnja parnika „Insulinde“

Holandski parnik »Insulinde«, ki je začetkom tega meseca krenil iz Batavije ter sedaj dospel v Marseille, ima za seboj strašno pot. Ob začetku vožnje so bili vsi pasažirji najboljše volje. Poleg Indijcev in Kitajcev je bilo tudi precej Evropejcev, ki so se po dolgih letih tropičnega življenja zelo veselili povratka v domovino. Peti dan vožnje je pa na gloma-

zbolela neka dama ter umrla od čudne vratne bolezni, katere ladijski zdravnik ni mogel spoznati. Dva dni pozneje je umrla njena sopotnica iz II. razreda vsled enake zagonetne bolezni in od tedaj naprej so se vrstili slučajji v vedno večjem številu tako, da je bilo v 12 dneh, ko so pripluli do prvega pristanišča Aden, že 9 mrtvih in 45 bolnih. Mrličje so pokopali na mornariški način, to je pogreznili so jih v morje. Tudi v Adenu zdravniki niso mogli ugotoviti bolezni. V Port-Saidu je bil parnik dalje časa v karanteni in tu so zdravniki dejali, da razsaja neka posebno nevarna vrsta angine. Že po prvih slučajih smrti in bolezni je bilo konec godbe na krovu. Godbeniki, ki so ostali zdravi, so dobili službo bolniških strežajev. V Marseillu je velik višina potnikov izstopila ter se odpeljala rajši z vlakom v svoje kraje.

Nasilni kaznjenec

V jetnišnici v Broxu v Ameriki je prišlo do krvavega spopada med nekim kaznjenecem in stražo. Zločinec, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo, je prišel na nepojasnen način v posest revolverja in municije. Dobro oborožen je potem razbil vrata svoje celice ter ubil dva jetniška paznika, ki sta se mu postavila po robu. Še predno so mogli prihiteti ostali na pomoč, je zločinec že odprl vrata 60 celic. Toda njegovi tovariši niso hoteli iti z njim, ker so bili prepričani, da je vsak odpor zaman. Nato se je zločinec zabarikadiriral in se od tamkaj dve uri branil, streljajoč z revolverjem na vojaške, ki so nasakovali njegovo zatočišče. Vojaški so, zaščiteni z močnimi ščiti, prodirali vedno bližje. In ko je tudi zločinec končno uvidel, da zanj ni več rešitve, si je pognal zadnjo kroglo v glavo in obležal mrtev. Toda tudi žrtve oblegovalcev so bile težke. Štirje vojaški so bili ubiti, 12 pa jih je bilo težje oziroma lahko ranjenih.

Maksim Gorki — kanibal

Slavni ruski pisatelj Maksim Gorki je znan vegetarijanec. Dosledno odklanja vsako mesno jed. O priliki obiska v Ameriki je sedel poleg neke dame, ki ga je hotela za vsako ceno pregovoriti, da bi zavžil kako mesno jed. — »Ali vam ne diši piška?« je vprašala dama. — »Ne, hvala,« je odgovoril pesnik. — »Tu je izvrstna šunka.« — »Tudi te nočem!« — »Kaj pa ta izborni roastbeef?« — »Hvala,« je odgovoril Gorki in se lotil sočivja. — »Morda pa vam bo prijal košček jagnjeta,« je trdovratno vztrajala dobrohotna dama. Tu je pesnika minula potrpežljivost. Pogledal je dami ostro v oči in ji rekel: »Ali vas smem na nekaj opozoriti. Ako bom sploh kedaj jedel meso, bo to gotovo le človeško. Toda surovo moram biti!« Dama je nato osramočena utihnila in se ni upala več nadlegovati pesnika z vsiljevanjem mesnih jedi.

Ločitev zakona radi molka

Mnogo je razlogov, radi katerih pride do ločitve zakonov, toda slučaj, ki se je nedavno pripetil v ameriškem mestu Kirkwoodu je nedvomno brez primere v sodnih analih. Gospa Townsend si je dala ostriči lase. Ko se je pojavila pred svojim možem, temu »dečja glavica« ni niti najmanj ugajala in je razkašen sploh prenehala govoriti z njo. Ker celih 14 dni ni izpregovoril s svojo ženo nobene besede, je žena vložila tožbo za ločitev zakona in je tudi zmagala. Res čudni so ti Amerikanci!

Pol ure pod vodo

Iz Kopenhagna poročajo, da se je tamkaj posrečilo spraviti k zavesti človeka, ki je bil že pol ure pod vodo. Pri neki pečini v bližini otoka Moena je namreč utonil. Ko so ga rešili, je izjavil, da se je pod morskovo površino počutil kakor v snu in da ni imel niti najmanjših bolečin. Čutil ni niti, da bi ga kaj dušilo.

Dve smrtni žrtvi avtomobilske nesreče.

V Sremu se je zgodila v nedeljo popoldne težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. V avtu sta bila brodolastnik Dragotin Sudić iz Zagreba in njegov šofer. Na nekem ovinku se je avto trikrat prevrnil in pokopal oba pod seboj. Šofer je obležal takoj mrtav in je bil ves razmesarjen. Sudića pa so potegnili smrtno ranjenega izpod avtomobila. Prepeljali so ga takoj v bolnico v Sremsko Mitrovico. Nesrečnež je imel obe nogi zlomljeni in vrh tega še dve težki poškodbi na glavi. Izvršena operacija ni imela uspeha. Sudić je prišel le za nekaj trenutkov k zavesti in je samo rekel: »Svojo ženo sem poslal v Rogaško Slatino.« Takoj nato je padel zopet v nezavest in kmalu nato izdihnil.

V duhu časa

— Ukradli ste sto metrov žice za telegrafsko napeljavo. Kaj mislite, da to ni kaznivo?

— Bil sem prepričan, da je taka stvar sedaj brez lastnika in brez vrednosti, ker telegrafirajo brezžično...

Pred menažerijo.

— Imam ženo in štirinajst še živčih otrok. Ali nam ne bi za polovično vstopnino pokazali opico?

— Malo potrpite, pravi sočutno blagajnik, pojdem po opico in pokažem njej moža s štirinajstimi otroci...

Ironija.

Morilca obsodijo na smrt. Po obravnavi vpraša zagovornika neki znanec: »Kaj bi pravzaprav dobil vaš klient, če ga ne bi bili vi zagovarjali?«

Popravil ga je!

Policijski komisar: »Tristo medvedov, priznajte vendar, da imate napačen potni list!«

Osumljenec: »Vejo, gospod, potni list je že pravi, ampak jaz sem napačen...«

Dialog v bolnici.

— Gospod doktor, zanima me, je-li po-
begnil kakšen bolnik iz vaše bolnice?

— Kako pridete na to misel?

— Nekdo jo je namreč popihal z mojo ženo!

Sport

Zadeva Saška.

Javili smo takoj po prvenstveni tekmi BSK—Sašk, da je JNS na podlagi izjave sodnika Babića suspendiral Sašk od nadaljnjega tekmovanja in uvedel preiskavo po kazenskem pravilniku. Tekom te preiskave je prejel JNS zanimiva poročila, ki so za Sašk mnogo ugodnejša kot raport Babićev. Sarajevski sodnik Strauss, ki je bil v oni tekmi stranski sodnik, izjavlja odločno, da moštvo Saška ni zapustilo igrišča. Enake pismene izjave sarajevskih meščanov (!) je prinesel v Zagreb predsednik Sar NP, kar potrjuje končno tudi člani sodniške sekcije v Sarajevu. In sedaj pravi tudi sodnik Babić sam, da je možno, da so nekateri igralci stali še znotraj črte, ko je prekinil tekmo, da torej ni celo moštvo zapustilo igrišča. Potemtakem torej ne bi šlo za prestop po čl. 12. pravilnika prvenstvenih tekem in čl. 46. kaz. prav. Sodba JNS-a se pričakuje z velikim zanimanjem.

Tudi Gradjanski protestira!

Proti nedeljski tekmi z Jugoslavijo namreč, ko je bil dosežen rezultat 1:1, češ, da je sodil Strauss proti pravilom. Zbor sodnikov, ki je bil vprašan za mišljenje, je izjavil JNS-u: »Sojenje g. Straussa je bilo splošno rečeno precej slabo — nikakor ne neobjektivno — zlasti z ozirom na one momente, ki bistveno vplivajo na sam potek igre. V izvajanju pravil ni mnogo grešil...« Ubogi JNS!

Mizerija med nogometnimi sodniki.

Po daljšem cincanju in pogajanju z JNS se je zbor nogom. sodnikov vendar odločil naprositi za najvažnejše prvenstvene tekme inozemske sodnike. Tako bo sodil nedeljsko tekmo BSK—Gradjanski v Beogradu sodnik Braun z Dunaja. Če bodo vodili tekme tuji, baje ne bo toliko protestov. Da vidimo!

Lahka atletika.

O priliki sportne slavnosti SV Schwalbe v Essenu je izboljšal Hoffmeister svetovni rekord v metanju diska na 48.77 m. Dosedanji rekorder je bil Houser (USA) 47.85 m ziroma Hartranft (USA) 47.89 m. — Rekorderka v metanju diska Poljakinja Konopacka je zboljšala svoj lastni rekord v obojeročnem metanju od 64.60 m na 65.38 m (desno 37.67, levo 27.71 m).

Kesizubi iz leta 1921. — danes.

Danes v sredo, dne 25. tm. odigrajo zgoraj omenjeni jako zanimivo nogometno tr. tekmo proti komb. moštvu SK Železničarja. Večina »Kesizubov« se odpravljajo na daljše letovanje v Sarajevo pod šajkačo. Mušketir pa se z najboljšo nadejo spravlja na Pegaza, da ga le-ta ponese urnih nog v deželo »mu-l-l! Zelo podjetni slavljenci nastopijo že danes v popolni, moderni potni opre. Pravčasno opozarjamo naše druckerje na strašno nevarnost, ki vam preti: nikar se ne stegujte preko barijer preblizu našim posiljavajočim, kajti njih najmodernejše svetilne naprave »baline« (jakost te svetlobe prekaša celo najboljše šajn-verferje) morejo usodno vplivati na oči! V tem oziru posebno dobro luč bo nudil srednji krilec Švejk ali po domače — Mums, ki bo v poznejših urah predvajal našemu prebivalstvu par poskusov — severne luči. — Ker bo program na ta način izvanredno pester, upamo na mnogobrojno udeležbo. Internacijsalno poznana imena naslednje postav: zgoraj imenovanega moštva nudijo popolno garancijo današnje igre fines: Žemlja - Sheik - Bek - Balerina - Švejk - Klobasa - Muha - Mušketir - Opozicija - Lajoš!

Začetek točno ob pol 18. na igrišču SK Železničarja. V. A.

Ob sprejemu kaznenca.

Ravnatelj: »Kaj pa je vas privedlo v kaznilnico?«

Kaznenec: »Mladiška neizkušenost.«

Ravnatelj: »Za boga, saj ste že 60 let star!

Kaznenec: »Seveda, toda jaz sem mislil mojega odvetnika!«

Spominjajte se CMD

Zanimivost!

14 dni stari leví in tigri!

Oglejte si 600 živali cirkusa „Khudsky“ — Vstopnina Din 15—, za otroke do 10 let Din 8—
Odperto dnevno od 9. do 19. ure, ob nedeljah od 9. do 14. ure

Magdalenski park

Magdalenski park

Rusolasci

(The Red-headed Leaguer).

Angleški napisal A. Conan Doyle. Poslovenil K. Savec.

Zanske jeseni sem nekoč posetil svoje-
ga prijatelja, gospoda Sherlocka Holme-
sa; zatečem ga v živahnem pomenku z
zastavnim, rdečeličnim gospodom, ki je
imel ruse lase. Opravičivši se radi svoje
nadležnosti, hočem zopet oditi; a Holmes
me siloma potegne v sobo in zaklene
vrata za mano.

»Se nikoli Vas ni bilo tako o pravem
času k meni kakor to pot, dragi Wat-
son«, je dejal prisrčno.

»Strah me je bilo, da prav ne utegne-
te.«

»Uganili ste, hudo sem zaposlen.«

»Saj lahko potrpiš; v sosednji sobi
Vas počakam.«

»Tega nikakor ni treba. Gospod Wil-
son, tale gospod mi je bil tovariš in po-
magač pri opravkih, ki so mi najlepše
uspešni, in prav nič ne dvomim, da nama
tudi v Vašem slučaju ne odreče svoje
prekoristne pomoči.«

Rejeni možak je napol vstal s svojega
stola in se mi malo naklonil, ošvrknivši
me zvedavo s svojimi drobnimi, v tolšči
zakopanimi očmi.

»Sedite malo«, mi je velel Holmes, se
zleknil v svoj naslanjač in zložil konce
prstov, kakor je bila njegova navada,
če je ngibal o kočljivi stvari. »Dobro
vem, dragi Watson, da tudi Vam ugajajo
čudoviti dožitki, ki jih človeku navadno
vsakdanje življenje ne more nuditi. Da
se zanimate zanje, je dokazala vnema,
s katero beležite in — oprostite mi od-
kritosrčno besedo — nekako olepšavate
moje neznatne pustolovščine.«

»Vaši slušaji so me res vedno na vso
moč zanimali«, sem se opravičeval.

»Gotovo še pomnite, kar sem dejal te
dni, baš preden sva se lotila tiste stvari
z gospodično Marijo Sutherlandovo: ne-
navadnih učinkov in izrednih zapletkov
je treba iskati v življenju samem, ki je

vedno plodovitejša kakor najbujnejša do-
miselnost.«

»To je trditev, o kateri si dovoljujem
dvomiti.«

»Le dvomite, doktor, a vendar mi bo-
dete morali pritegniti, sicer Vas bom
toliko časa obstreljeval z dejstvi, dokler
ne porušim Vašega dvoma in mi ne pri-
znate, da imam prav. No, gospod Jabez
Wilson je bil tako dober, da me je davi
posetil in mi začel pripovedovati zgodbi-
co, ki sodi brez dvoma med najčudnejše,
kar sem jih slišal v zadnjem času. Čuli
ste mojo opazko, da najčudnejše in naj-
izrednejše stvari prav često niso spojene
z večjimi, marveč z manjšimi zločini, in
včasih celo v slučajih, ko bi se lahko
dvomilo, ali je bil zločin res zagrešen.
Po tem, kar sem o novi stvari doslej čul,
mi ni moči ugotoviti, ali je sedanjí slučaj
začetek kakega zločina ali ne, a dejstva
se razvijajo gotovo tako čudno, kakor
še nikoli. Gospod Wilson, bodite tako
prijazni, ponovite nama svoje poročilo!
Ne prosim Vas le zato, ker moj prijatelj
dr. Watson ni slišal začetka Vaše pove-
sti, marveč tudi radi tega, ker so Vaši
dožitki tako čudni, da si želim čuti še
enkrat vse podrobnosti iz Vaših lastnih
ust. Doslej sem si pojasnil vsak nov slu-
čaj, o katerem sem mogel izvedeti vsaj
nekaj dejstev, s tisoči slučajev iz svoje-
ga izkustva. Gospod Wilson pa mi je po-
vedal stvari, ki presegajo vse, kar sem
doslej doživel.«

Zastavni branjenec se je začel malo
rebriti in je izvelkel iz prsnega žepa svo-
jega plašča namazan in zmečkan časnik.
Nagnil se je malo naprej, razgrnil novi-
ne na kolenih in začel stikati po nazna-
nilih; motreč ga natanko, sem skušal
medtem po navodilih svojega druga čita-
ti vse, kar je bilo napisanega o njem v
njegovi obleki in v vsej njegovi vnanjo-
sti.

Nič posebnega nisem mogel ugotoviti.
Najin gost je bil čisto navaden angleški
trgovec, tolst, dostojanstven in neroden.
Nosil je precej široke sive kockaste hla-
če, ne baš čisto suknjo dokolenko, ki ni
bila zapeta, in rjavkast telovnik, na ka-

terem se je prešerno svetila težka mede-
na verižica s štirioglatim kovinastim pri-
veskom. Na stolu zraven njega sta leža-
la oguljen cilindar in obledel rjav plašč
s posvaljkanim zametastim ovratnikom.
Če sem še tako napenjal svoje oči, nič
posebnega nisem mogel opaziti na mo-
žakarju razen tega, da je imel živo-rdeče
lase in da je bil videti zelo potr in ozlo-
voljen.

Sherlocka Holmesa bistro oko je takoj
uganilo, s čim se bavim, in nasmešljivo
je zmajal z glavo, ko je opazil moje vpra-
šujoče poglede. »Razen jasnih znakov,
da je nekaj časa opravljal težka dela, da
njuha, da je prostozidar, da je bil na Ki-
tajskem in da je v zadnjem času mnogo
pisal, ne morem ničesar dognati.«

Gospod Jabez Wilson se je živo zge-
nil na svojem stolu; uprl je prst v novi-
no in začudeno pogledal mojega tovari-
ša.

»Za Boga, kako pa ste vse to izvedeli,
gospod Holmes?« je vprašal. »Kdo Vam
je na primer povedal, da sem opravljal
težka dela? To je tako res kakor sveto
pismo, in sicer sem najprej basal ladje.«

»Vaše roke, dragi gospod, Vaša desni-

ca je skoro dvakrat tako jaka kakor Va-
ša levica. Delali ste z njo in njene mišice
so bolj razvite.«

»No, naj bo; a njuhanje in prostozidar-
stvo?«

»Žalil bi Vas, ko bi Vam to povedal,
ker bi lahko mislili, da dvomim o Vaši
bistroumnosti, ko vendar nosite proti
pravilom svojega reda iglo z lokom in
šestilom na prsih.«

»Oh, saj res, na to sem povsem poza-
bil. Toda pisanje?«

»O čem naj potem priča Vaš desni ro-
kav, ki se sveti za celih pet palcev ši-
roko, in zakaj je levi rokav tako oglojen
blizu komolca, če ne zato, ker se tam
opirate ob mizo?«

»Dobro, toda Kitajsko?«

»Riba, ki so jo vpikali Vašemu desne-
mu zapestju, je kitajsko delo. Baval sem
se nekaj časa s tem, da sem proučeval
tetovirane znake, in sem tudi pisal o
tem predmetu. Tako nežno rdeče sliko-
vičijo ribje luske le na Kitajskem. Če
povrh tega še vidim, da Vam visi na
verižici kitajski novc, postane stvar še
jasnejša.«

Dalje prihodnjič.

Mali oglasi, ki služijo v poore-
dovine in socialne namene
občinstva: vsaka beseda 30 p.
najmanjši znesek Din 5—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in ogla-
si trgovačnega ali rokodelnega
znatja: vsaka beseda 50 p.
najmanjši znesek Din 10—

Rožnata foulard svila

za poletne obleke od 68 Din naprej pri J.
Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Dva mizarska pomočnika

za fino delo sprejme takoj Matija Raku-
ša, mizarski mojster, Velika Nedelja pri
Ormožu. 1425

Išče se

zdrava poštena ženska moč, od 20 do
trideset let stara, ki je zmožna vseh go-
spodinjških del, posebno pa kuhanja (za
gostilno). Prednost imajo pridna in ra-
zumna kmečka dekleta. Ponudbe z na-
vedbo dosedanje službe oziroma razmer
poslati na: Janko Kramžar, trgovec,
Šmartno pri Slov. Gradcu. 1426

Ekonom — vinarja in sadlarja

iščeta primerne službe na privatnem po-
sestvu. Ponudbe pod »Ekonom« na
upravo lista. U

Kdor se ne koplje vsake kvatre,
naj se spomni znanke Katre;
tam za Dravo v tej vročini
se počutil boš ko pri — deklini.

Vabi Vas Katra Stehlik, lastnica
Obalnega kopališča v Studencih.

Služkinjo za vse

išče mala rodbina brez otrok. Nastop a-
koj. Naslov v upravi. U

Velika suha klet

v centru mesta se takoj odda v na-
jem. Vprašati na Aleksandrovi c. 12,
Komauer. U

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po naj-
višjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in ju-
velir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Sobo-in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Upravni odbor Mesne hranilnice v Mariboru
naznanja, da je preminul njen dolgoletni uradnik,
gospod

Friderik Leyrer
kontrolor v pok.

v 76. letu starosti. Pogreb pokojnika se vrši v četrtek,
dne 26. julija 1928 ob 1/2 19. uri iz mrtvašnice mestnega
pokopališča na Pobrežju. 1429

Ohranimo mu blag spomin!

Maribor, 25. julija 1928.

ZAHVALA.

Vsem, ki so z nami sočustvovali v težki bolezni in ob
smrti naše nepozabljene

Marije Wagner
soproge strojevodje

izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Posebna zahvala bodi izrečena
gosp. dr. Andreju Korenčan, ki je tekom dolgotrajne neozdravljive
bolezni pokojnici nudil požrtvovalno pomoč in z vso pozornostjo
lajšal bolečine. Najiskrenejša hvala strojnemu in kurilniškemu
osobju za obilno spremstvo. Nadalje se zahvalujemo pevskega
društva »Krilato kolo« za gniljivo petje, godbenemu društvu
»Schönherr« za pretresljivo sviranje, vsem darovalcem vencev in
lepih rož. Lepa hvala vsem sostanovalcem v Frankopanovi ul. 51
za cvetlice in častno udeležbo. 1427

Žalujoči ostali.

ORANŽADA PATRIA

Citronada in Mandarinka »Patria« so najfinejši naravni sadni sok. Stalna zaloga je pri

JAKOBU PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.

Na drobno!

Na debelo!

XVI